

Protokół nr XXXVIII/2022 z sesji Rady Gminy Warlubie odbytej w dniu 27 kwietnia 2022 r.

XXXVIII Sesja Rady Gminy Warlubie rozpoczęła się dnia 27 kwietnia 2022 r. w obecności 12 radnych, co wobec ustawowego składu Rady wynoszącego 15 radnych, zgodnie z art. 14 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 i 583), stanowi quorum, pozwalające na podejmowanie prawomocnych decyzji.

Sesja rozpoczęła się o godz. 11⁰⁰ w sali narad nr 21 Urzędu Gminy Warlubie, ul. Dworcowa 15.

Lista obecności radnych i zaproszonych gości stanowi załącznik nr 1 do protokołu.

Sesję otworzyła i prowadziła *Przewodnicząca Rady Gminy Pani Maria Jankowska*. Protokolantem obrad był inspektor ds. obsługi Rady Gminy Sławomir Kania.

Pani Przewodnicząca Rady powitała zaproszonych gości oraz radnych. Następnie poinformowała, że obrady Rady Gminy są rejestrowane za pomocą urządzeń nagrywających dźwięk i obraz. Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych osób uczestniczących w obradach Rady Gminy Warlubie została umieszczona do zapoznania się z jej treścią na drzwiach sali narad nr 21, na tablicy informacyjnej obok stanowiska ds. obsługi Rady Gminy w Urzędzie Gminy, na stronie internetowej BIP oraz na stronie internetowej Gminy.

Następnie *Pani Przewodnicząca Rady* odczytała porządek obrad.

Pan Wójt Gminy złożył wniosek o dopisanie do porządku obrad rozpatrzenia i głosowania nad projektem uchwały w sprawie określenia zakresu pomocy dla obywateli Ukrainy oraz nad projektem uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zakup działek oznaczonych w ewidencji geodezyjnej nr 812/8 i 812/17, położonych w miejscowości Lipinki.

Pani Przewodnicząca Rady poddała pod głosowanie dopisanie do porządku obrad rozpatrzenia i głosowania nad projektem uchwały w sprawie określenia zakresu pomocy dla obywateli Ukrainy. W wyniku głosowania wniosek został przyjęty. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Pani Przewodnicząca Rady poddała pod głosowanie dopisanie do porządku obrad rozpatrzenia i głosowania nad projektem uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zakup działek oznaczonych w ewidencji geodezyjnej nr 812/8 i 812/17, położonych w miejscowości Lipinki. W wyniku głosowania wniosek został przyjęty. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Po czym *Pani Przewodnicząca Rady* odczytała nowy porządek obrad i poddała go pod głosowanie. W wyniku głosowania nowy porządek obrad został przyjęty. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Porządek obrad przedstawia się następująco:

1. Otwarcie i stwierdzenie prawomocności obrad.

2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z obrad poprzedniej sesji.
4. Informacja o działalności międzysesyjnej.
5. Rozpatrzenie i głosowanie nad projektami uchwał w sprawie:
  - 1) wprowadzenia zmian w budżecie gminy Warlubie na 2022 rok,
  - 2) wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Warlubie na lata 2022-2033,
  - 3) wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki takiej opłaty,
  - 4) ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
  - 5) określenia zakresu pomocy dla obywateli Ukrainy,
  - 6) wyrażenia zgody na zakup działek oznaczonych w ewidencji geodezyjnej nr 812/8 i 812/17, położonych w miejscowości Lipinki.
6. Informacja na temat działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu za rok 2021.
7. Analiza udziału Gminy Warlubie w programach realizujących gospodarkę niskoemisyjną z zakresu ochrony powietrza, wód, wymiany dachów itd.
8. Ocena stanu technicznego i organizacja działań na urządzeniach melioracyjnych.
9. Interpelacje i zapytania radnych.
10. Wolne wnioski i informacje.
11. Zamknięcie obrad.

Ad.1 i Ad.2

Jak wyżej.

Ad.3

Pani Przewodnicząca Rady poinformowała, że z treścią protokołu z poprzedniej sesji Rady Gminy nr XXXVII/2022 z dnia 31 marca 2022 r. można było zapoznać się na stanowisku ds. obsługi Rady Gminy, a także w dniu obrad. Radni nie wnieśli żadnych uwag i zmian do protokołu j/w, wobec czego uważa się, że został przyjęty.

Ad.4

Pan Wójt Gminy przedstawił informację o działalności międzysesyjnej.

Informacja j/w stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

W czasie przedstawiania informacji j/w na salę narad weszła Radna Pani Joanna Bock oraz Radny Pan Tomasz Michałak.

Ad.5

Pani Przewodnicząca Rady przedstawiła kolejno według porządku obrad treść poszczególnych uchwał.

- 1) *Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy Warlubie na 2022 rok.*

Pani Skarbnik Gminy przedstawiła projekt procedowanej uchwały.

Pani Skarbnik Gminy – po stronie dochodów są zmiany w związku ze złożeniem deklaracji oraz w związku z otrzymanymi środkami na wypłatę świadczeń 300+ i 40+ dla obywateli Ukrainy i osób, które te osoby u siebie w domach goszczą. Dodatkowo dokonano przesunięć w ramach autopoprawek, które były omawiane na komisjach w związku z zabezpieczeniem tam wydatków w kwocie 96 000,00 zł na budowę boiska w Lipinkach oraz wykup działki w miejscowości Lipinki. Ponadto zabezpieczono plan wydatków na zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 30 000,00 zł dla szkoły w Wielkim Komorsku w związku z remontem dachu. Ponadto zabezpieczono też kwotę 20 000,00 zł na zakup samochodu typu SUV dla Komendy Policji w Nowem. To wszystkie dotychczasowe zmiany poprawek. Następnie *Pani Przewodnicząca Rady* poinformowała, iż projekt omawianej uchwały został szczegółowo omówiony na posiedzeniach Komisji Rady Gminy i otworzyła dyskusję w tym temacie. Dyskusji nie podjęto. Po czym *Pani Przewodnicząca Rady* poprosiła przewodniczących Komisji o przedstawienie opinii w tym zakresie. *Przewodniczy Komisji Socjalno-Bytowej Pan Witold Żuchowski, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Pani Maria Mazur i Przewodniczący Komisji Działalności Gospodarczej Pan Tomasz Michalak* poinformowali, że Komisje zaopiniowały projekt rozpatrywanej uchwały pozytywnie, jednogłośnie. Wobec czego *Pani Przewodnicząca Rady* poddała projekt uchwały pod głosowanie. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXVIII/303/2022 w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy Warlubie na 2022 rok została przyjęta. Stanowi ona załącznik nr 4 do protokołu. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

2) *Rozpatrzenie projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Warlubie na lata 2021-2033.*

Pani Skarbnik Gminy przedstawiła projekt procedowanej uchwały. Wyjaśniła, że jeżeli wprowadzane są zmiany w budżecie Gminy, to należy je również uwzględnić w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Następnie *Pani Przewodnicząca Rady* poinformowała, iż projekt omawianej uchwały został szczegółowo omówiony na posiedzeniach Komisji Rady Gminy i otworzyła dyskusję na ten temat. Dyskusji nie było. Po czym *Pani Przewodnicząca Rady* poprosiła przewodniczących Komisji o przedstawienie opinii w tym zakresie. *Przewodniczy Komisji Socjalno-Bytowej Pan Witold Żuchowski, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Pani Maria Mazur i Przewodniczący Komisji Działalności Gospodarczej Pan Tomasz Michalak* poinformowali, że Komisje zaopiniowały projekt rozpatrywanej uchwały pozytywnie, jednogłośnie. Wobec czego *Pani Przewodnicząca Rady* poddała projekt uchwały pod głosowanie. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXVIII/304/2022 zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Warlubie na lata 2022-2033 została przyjęta. Stanowi ona załącznik nr 5 do protokołu. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

3) *Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki takiej opłaty.*

Pan Wójt Gminy i *Pani Skarbnik Gminy* przedstawili projekt procedowanej uchwały. *Pan Wójt Gminy* – to nie jest łatwy temat. Wiadomo, że jak jesteśmy zmuszeni, a nie ma innego wyjścia, podnosić koszty naszych usług w stosunku do mieszkańców, to zawsze to będzie budziło określone i nasze wątpliwości, ale też i co tu dużo mówić, niezadowolenie ze strony mieszkańców. Ceny rosną, koszty paliwa poszły w górę i utrzymują się, niestety. Jeszcze nie wiemy, co będzie od lipca, jeśli Rząd zdejmie parasol ochronny z VAT-u i z akcyzy. Oby to przedłużył, oby przedłużył ten parasol ochronny, ale wykonawca tych usług sygnalizuje nam już od dłuższego czasu, że po prostu za uzgodnioną wcześniej kwotę, nie jest w stanie do końca tego roku zrealizować swoich obowiązków. Jesteśmy zmuszeni po prostu, po przeanalizowaniu, dogłębnym przedyskutowaniu również na Komisjach, podjąć chyba jednak uchwałę o podniesieniu cen za wywóz śmieci. Chcę Państwu powiedzieć, że słysząc, jak to ma się w innych gminach, nawet niedaleko od nas, to nasze stawki są jednymi z najniższych w powiecie, jeśli nie najniższymi. Natomiast tak jak słyszę, prawie wszyscy idą dzisiaj na poziom 30,00 zł od osoby. Na taki poziom. My w naszej propozycji na taki poziom nie chcemy pójść. Chcemy pójść na poziom ok. 25,00 zł. Mówię około dlatego, że w trakcie posiedzeń naszych Komisji pojawiły się dwie alternatywy. Myślę, że tutaj *Pani Skarbnik* przybliży, jakie pojawiły się dwie alternatywy i Państwo Radni, no muszą się zdecydować albo na jedną z nich, albo po prostu wypośredkować trzecią wersję. Dlatego mówię, że mieści się to w granicach ok. 25 zł. Może *Pani Skarbnik* jeszcze uzupełni teraz, jak to wygląda. *Pani Skarbnik Gminy* – w ramach uzupełnienia, to przedstawię, że na pierwszych dwóch Komisjach zaproponowano stawkę 25,50 zł i 25,00 zł dla osób, które mają kompostownik. Jeżeli chodzi o trzecią Komisję, też w ramach dyskusji, wywiązała się taka propozycja, żeby obniżyć troszkę stawkę dla osób, które ten kompostownik posiadają i padła propozycja, żeby ta stawka podstawowa wynosiła 26,00 zł, a stawka dla osób które mają kompostownik 24,50 zł. Zaproponowano też, żeby stawki te jeszcze omówić. Ja tylko uzupełnię jeszcze, że oczywiście dla osób uchylających się od segregowania śmieci ta stawka podstawowa wyniesie „razy dwa” w zależności tego, jaka stawka będzie przyjęta przez Państwa, czyli jeśli np. 26,00 zł, to wyniesie ona 52,00 zł.

Następnie *Pani Przewodnicząca Rady* poinformowała, iż projekt omawianej uchwały został szczegółowo omówiony na posiedzeniach Komisji Rady Gminy i otworzyła dyskusję na ten temat.

Radny Pan Tomasz Michalak – myślę, że my prowadząc tą dyskusję, na temat ustalenia wysokości opłat za wywóz śmieci, jak najbardziej jesteśmy świadomi tego o czym mówimy. Natomiast, tak jak powiedział przed chwilą *Pan Wójt*, w społeczeństwie będzie to wzbudzało różne emocje. Chciałbym wszystkich poinformować, że proponowane przez nas stawki są oparte o dobrą analizę. Chociażby patrząc na ceny paliw. Dlaczego proponujemy stawkę 26,00 zł, a nie 24,00 zł? Bo tak, jak powiedział przed chwilą *Pan Wójt*, są gminy gdzie już ta stawka sięgnęła 30,00 zł. Obawiam się, że może nas to czekać w niedalekiej przyszłości. Gdybyśmy teraz ustalili stawkę 24,00 zł, to wprowadzilibyśmy naszych podatników, naszych wyborców w błąd, ponieważ w przyszłym roku trzeba by było podnieść

stawkę o 7,00 albo o 8,00 zł. Myślę, że zaniechanie tego i zburzenie pewnych proporcji byłoby tutaj nie na miejscu, jeżeli rząd zdejmie parasol, to paliwo podrożeje o kolejne 20%. Nie wiemy, co przyniesie nowy rok i jak Ministerstwo Klimatu i Środowiska ukształtuje koszt wywozu nieczystości, bo też determinuje tą kwotę. My nie wiemy jeszcze jakie będą założenia Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Pracy i innych ministerstw, dotyczące wynagradzania, wysokości podatków itd. Nie można mieszkańców oszukiwać. Jest to taka sama opłata, jak podatek, czyli tak naprawdę Gmina nic na tym nie zarabia, tylko musi to obsłużyć, dlatego należy do tego podejść z uczciwością i odpowiednimi obliczeniami. Dlatego je rekomenduję stawkę 26,00 zł dla tych, którzy selektywnie zbierają i segregują odpady. Dla tych, którzy będą korzystać z własnych kompostowników, to jest zachęta, aby ta stawka była 24,50 zł. Przy czym wszyscy mieszkańcy muszą sobie zdawać sprawę z tego, że jeżeli deklarują, że kompostują, to nie wolno im oddawać nieczystości biologicznych w brązowych workach.

Radna Pani Maria Mazur – odnośnie wypowiedzi kolegi, to jestem jak najbardziej za. Co do kompostowników, to uważam, że jeżeli ta różnica będzie 1,50 zł, to nasi obywatele będą zakładać te kompostowniki i będziemy mieli mniej odpadów tych zielonych w workach. Może to zachęcić do tego, abyśmy te kompostowniki zakładali w naszych domach.

Pan Wójt Gminy – chciałbym jeszcze o jednej rzeczy powiedzieć. Tak się składa, że zarówno w ubiegłym roku, jak i w tym roku, te usługi wykonuje ta sama firma. Zrobiła ona nam zestawienie ilości odpadów za pierwszy kwartał ubiegłego roku w porównaniu do pierwszego kwartału tego roku. Ilość odpadów odebranych wzrosła o 19%. To dobrze, że może nie mniej wyrzucamy. Dziwię się też tym mieszkańcom, którzy wyrzucają śmieci, gdzie popadnie. Szczególnie po rowach, po lasach, bo i tak płacą. Nie ma sensu wyrzucać i tak trzeba tę stawkę zapłacić. Jeszcze raz podkreślam, że nasze wydatki z tym związane są uzależnione od ilości tych odpadów. W pierwszym kwartale rok do roku ilość odpadów odbieranych przez firmę wzrosła o 19%.

Pani Przewodnicząca Rady – po wysłuchaniu wyjaśnień, po wysłuchaniu propozycji i wniosków, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami odbieranymi w sposób selektywny wynosiłaby 26,00 zł. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełni obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, naliczana byłaby w drodze decyzji opłata podwyższona na kwotę 52,00 zł. Natomiast § 3 mówiłby: „Właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy kompostują bioodpady, stanowiące bioodpady komunalne w kompostowniku przydomowym, są zwolnieni z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny z nieruchomości, ulega obniżeniu o 1,50 zł”.

Więcej głosów w dyskusji nie było. Po czym *Pani Przewodnicząca Rady* poprosiła przewodniczących Komisji o przedstawienie opinii w tym zakresie. *Przewodniczący Komisji Socjalno-Bytowej Pan Witold Żuchowski* poinformował, że Komisja zaopiniowała projekt rozpatrywanej uchwały pozytywnie, jednogłośnie 6 głosami „za”

ze zmianami w § 2 ust. 1 ze stawką 25,50 zł i § 2 ust. 2 ze stawką 51,00 zł. *Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Pani Maria Mazur* poinformowała, że Komisja zaopiniowała projekt rozpatrywanej uchwały pozytywnie, jednogłośnie, jednogłośnie 6 głosami „za” ze zmianami w § 2 ust. 1 ze stawką 25,50 zł i § 2 ust. 2 ze stawką 51,00 zł. *Przewodniczący Komisji Działalności Gospodarczej Pan Tomasz Michalak* poinformowali, że Komisja zaopiniowała projekt rozpatrywanej uchwały pozytywnie, jednogłośnie 4 głosami „za” i 1 głosem „wstrzymującym się” ze zmianami w § 2 ust. 1 ze stawką 26,00 zł i § 2 ust. 2 ze stawką 52,00 zł, oraz w § 3 z obniżeniem o 1,50 zł. Wobec czego *Pani Przewodnicząca Rady* poddała projekt uchwały pod głosowanie. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXVIII/305/2022 w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki takiej opłaty została przyjęta. Stanowi ona załącznik nr 6 do protokołu. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

4) Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Pani Przewodnicząca Rady przedstawiła projekt procedowanej uchwały i poinformowała, iż projekt omawianej uchwały został szczegółowo omówiony na posiedzeniach Komisji Rady Gminy i otworzyła dyskusję w tym temacie. Dyskusji nie podjęto. Po czym *Pani Przewodnicząca Rady* poprosiła przewodniczących Komisji o przedstawienie opinii w tym zakresie. *Przewodniczy Komisji Socjalno-Bytowej Pan Witold Żuchowski, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Pani Maria Mazur i Przewodniczący Komisji Działalności Gospodarczej Pan Tomasz Michalak* poinformowali, że Komisje zaopiniowały projekt rozpatrywanej uchwały pozytywnie, jednogłośnie. Wobec czego *Pani Przewodnicząca Rady* poddała projekt uchwały pod głosowanie. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXVIII/306/2022 w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi została przyjęta. Stanowi ona załącznik nr 7 do protokołu. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

5) Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie określenia zakresu pomocy dla obywateli Ukrainy.

Pani Sekretarz Gminy przedstawiła projekt procedowanej uchwały. *Pani Sekretarz Gminy* – w związku z faktem poniesieni przez Gminę Warlubie pewnych wydatków, związanych z przygotowaniem lokali do zakwaterowania obywateli Ukrainy, przygotowania pryszniców, dokonanie pewnych drobnych remontów, Wójt Gminy powinien posiadać dyspozycje od Rady Gminy do dokonywania takich wydatków. Zgodnie z art. 12 ustawy o pomocy dla obywateli Ukrainy, Rada Gminy decyduje o zakresie pomocy. Formę i treść opracowuje organ wykonawczy w formie zarządzenia, czyli szczegółowe warunki, jak się odbywa tak pomoc, dotycząca np. zakwaterowani i żywienia, opracowywane jest w zarządzeniu wydanym przez Wójta Gminy. 75 miejsc jest przygotowanych, a 47 obywateli Ukrainy obecnie przebywa na terenie Gminy Warlubie.

Następnie *Pani Przewodnicząca Rady* poinformowała, iż projekt omawianej uchwały został szczegółowo omówiony na posiedzeniach Komisji Rady Gminy i otworzyła dyskusję na ten temat. Dyskusji nie było. Po czym *Pani Przewodnicząca Rady* poprosiła przewodniczących Komisji o przedstawienie opinii w tym zakresie. *Przewodniczy Komisji Socjalno-Bytowej Pan Witold Żuchowski, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Pani Maria Mazur i Przewodniczący Komisji Działalności Gospodarczej Pan Tomasz Michalak* poinformowali, że Komisje zaopiniowały projekt rozpatrywanej uchwały pozytywnie, jednogłośnie. Wobec czego *Pani Przewodnicząca Rady* poddała projekt uchwały pod głosowanie. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXVIII/307/2022 w sprawie określenia zakresu pomocy dla obywateli Ukrainy została przyjęta. Stanowi ona załącznik nr 8 do protokołu. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

6) *Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zakup działek oznaczonych w ewidencji geodezyjnej nr 812/8 i 812/17, położonych w miejscowości Lipinki.*

Pan Wójt Gminy przedstawił projekt procedowanej uchwały.

Pan Wójt Gminy – mapkę Państwo Radni otrzymali. W każdym bądź razie ta sprawa ciągnęła się od dłuższego czasu i trzeba chyba jednak też to uporządkować.

W związku z tym po trudnych negocjacjach z właścicielem tych gruntów znaleźliśmy nić porozumienia. Jest to 2 585 m² razy 1 zł za 1m², czyli 2 585 zł plus koszty notarialne w zaokrągleniu dało to 4 000,00 zł.

Następnie *Pani Przewodnicząca* poinformowała, iż projekt omawianej uchwały został szczegółowo omówiony na posiedzeniach Komisji Rady Gminy i otworzyła dyskusję w tym temacie. Dyskusji nie podjęto. Po czym *Pani Przewodnicząca Rady* poprosiła przewodniczących Komisji o przedstawienie opinii w tym zakresie. *Przewodniczy Komisji Socjalno-Bytowej Pan Witold Żuchowski, Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Pani Maria Mazur i Przewodniczący Komisji Działalności Gospodarczej Pan Tomasz Michalak* poinformowali, że Komisje zaopiniowały projekt rozpatrywanej uchwały pozytywnie, jednogłośnie. Wobec czego *Pani Przewodnicząca Rady* poddała projekt uchwały pod głosowanie. W wyniku głosowania uchwała Nr XXXVIII/308/2022 w sprawie wyrażenia zgody na zakup działek oznaczonych w ewidencji geodezyjnej nr 812/8 i 812/17, położonych w miejscowości Lipinki została przyjęta. Stanowi ona załącznik nr 9 do protokołu. Raport z głosowań stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Opinie Komisji stanowią załącznik nr 10 do protokołu.

Ad.6

Kierownik GOPS Pani Justyna Kamińska przedstawiła informację na temat działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warlubiu za rok 2021. Informacja j/w stanowi załącznik nr 11 do protokołu.

Ad.7

Inspektor ds. rolnictwa i ochrony środowiska Pan Radosław Liczkowski przedstawił analizę udziału Gminy Warlubie w programach realizujących gospodarkę

niskoemisyjną z zakresu ochrony powietrza, wód, wymiany dachów itd.

Pani Przewodnicząca Rady – miałabym prośbę, bo do 30 czerwca upływa ostateczny termin zgłoszenia deklaracji dotyczącej sposobów ogrzewania budynków. Myślę, że należałoby to przypomnieć poprzez eKurendę. Można też na tablicach ogłoszeń, bo ludzie jednak czytają.

Pan Wójt Gminy – tylko w kwestii takiego uzupełnienia. Jeżeli Państwo Sołtysi życzyliby sobie, bo wiem, że takie głosy się pojawiają, by jednak tradycyjną metodą puścić kurendę, czyli „od drzwi do drzwi” na specjalne życzenie Sołtysa, to tak zrobimy. Tyle tylko, żeby potem przypilnować, aby ta kurenda krążyła. Pójdzie eKurenda, pójdzie to na stronę www Urzędu Gminy i pójdzie na tablice w Sołectwach. Jak sobie Sołtys życzy, bo u niego to zadziała, o może iść „od drzwi do drzwi”.

Dokument analizy j/w stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Ad.8

Inspektor ds. rolnictwa i ochrony środowiska Pan Radosław Liczkowski przedstawił ocenę stanu technicznego i organizacji działań na urządzeniach melioracyjnych.

Radny Pan Tomasz Michalak – ta struga warlubska, struga Komorsk, to wizerunkowo wygląda bardzo kiepsko. Wystarczy przejść i zobaczyć. Stan jej jest opłakany.

Połamane jakieś wiechcie, naniesiony różnego rodzaju materiał. Śmiałbym twierdzić, że jej przepływ jest ręcznie sterowany. Nie wiem, czy to jest prawnie uregulowane, czy nie, że w jeziorze Zawada ktoś, kto jest właścicielem i kto ma dostęp do tej grobli, raz sobie puszcza tą wodę bardziej, a raz mniej. Faszyna też jest zniszczona i za chwilę to wszystko spłynie i będzie wielki bajzel. Faszynowanie, to nie pamiętam ile lat temu było robione, może 10, może dłużej. Ciężko tu mówić o jakiejś konserwacji.

Wykoszenie trawy i wygarniecie tego, co tam jest, to ciężko to nazwać konserwacją.

Wygląda to bardzo niechlujnie. Wystarczy spojrzeć przy skwerku. Tam jest krata, na której jest pełno śmieci i często ta struga jest tam zablokowana. Kwestia druga, to Pastwiska i kanał Mątały. Tak mam to rozumieć?

Pan Radosław Liczkowski – to jest kanał, który ma swój początek w Kruszach i biegnie przez Komorsk i Wielki Komorsk.

Radny Pan Tomasz Michalak – on zbiera wodę z pradoliny Wisły. Może się okazać, że przyjdzie deszczowa wiosna, wszystko zaleje i kto to opanuje? Teraz jak jest sucho, to należałoby o ten kanał zadbać. Należy też zwrócić uwagę, że jeżeli te rowy i kanały będą zadbane, to w okresie suchym będą one gromadziły wodę i ta woda będzie się przedostawać do gleby. Wtedy te stosunki wodne mogą się lepiej utrzymywać i będą dawały lepsze plony.

Radny Pan Dariusz Chodkowski – podzielam zdanie kolegi Radnego odnośnie strugi. Ona bierze swój początek w jeziorze Zawada i faktycznie tam jest zaporą. Ona jest regulowana. Z tego, co wiem to urządzenie posiada pozwolenie wodno-prawne. Także jest wszystko zgodnie z przepisami. Wartki strumień, który był w strudze spowodowany był wyczyszczeniem tych rowów tam u nas w Płochocinku, po mojej interwencji i zaangażowaniu Urzędu. Woda zaczęła dosyć ładnie nam schodzić i automatycznie podniósł się poziom wody w jeziorze, a ta zaporą reguluje poziom

wody w jeziorze. Może to taki proces krótkotrwały, który już może nie będzie występował w latach następnych, ale konserwacja tej strugi ma duże znaczenie. Podzielał też to zdanie, że melioracja to nie jest tylko odprowadzanie wody, ale to jest też nawadnianie w latach suchych. Dobrze utrzymane cieką będą służyły zarówno w jedną jak i w drugą stronę.

Wiceprzewodnicząca Rady Pani Ewa Staniak – bliska mi jest Mątawa, która u nas płynie i pamiętam kiedyś było tak, że ta Mątawa jakoś wyglądała. Teraz niestety, niby jest sprzętu więcej, a ona jest zarośnięta. Jeżeli jest koszona, nie wiem, czy nawet raz na 2 lata, to wtedy to zielsko zalega i boimy się, żeby czasem gdzieś nie wylało. Dlatego prosiłabym, żeby zadbać o tą Mątawę, bo pamiętam ją jako dziecko i ona była zupełnie inna jak teraz, a jednak sprzęt jest lepszy.

Radna Pani Joanna Bock – chciałam zwrócić uwagę w tym temacie, o którym mówimy. Mamy taką oto sytuację w Starej Hucie na łąkach. Kiedyś to wszystko ładnie działało. Drugie jezioro pod względem odwiedzania przez mieszkańców i turystów, to jest jezioro Przepust Duży w Starej Hucie. Do Starej Huty i Lipinek przyjeżdżają ludzie na wypoczynek. To jezioro ma to do siebie, że było zasilane przez rowy, które biegną przez łąki, które są powyżej leśniczówki. My jesteśmy jako mieszkańcy Starej Huty w szoku, że ktoś dostaje zgodę na kopanie stawów, które to stawy mają służyć przede wszystkim rekreacji i są to stawy kąpielowe, zasilane przez rowy, które to zasilają przez wiele, wiele lat nasze jezioro. W jeziorze jest coraz mniej wody i ludzie, którzy do nas przyjeżdżają, zgłaszają nam ten problem, że w jeziorze jest mało wody. No ciężko, żeby ta woda tam się znalazła, skoro na rowach buduje się stawy. Są to osoby mające prawo z zewnątrz, które po prostu nie chcą korzystać z jeziora. Zrobiły sobie swoje zbiorniki i mają na to odpowiednie zgody. Warto byłoby się przyjrzeć temu tematowi, żeby już więcej tych zgód na kopanie stawów na rowach, które zasilają jezioro, po prostu nie wydawać, ponieważ rów, który zasilają jezioro jest pusty, bo został przegrodzony właśnie przez te stawy.

Pan Radosław Liczkowski – odnośnie Mątawy. Są robione od wielu lat dwa koszenia specjalnym sprzętem tzw. amfibią pływającą, ale w zeszłym roku był zbyt wysoki stan wody i z tego względu nie można było wjechać tym sprzętem. W tym roku z tego, co wiem od kierownika nadzoru wodnego w Grudziądzu, będzie przeprowadzone jedno koszenie Mątawy. To jest taka specjalna amfibia pływająca, która kosi roślinność na dnie, oraz wykaszane są też skarpy. Informacja jest potwierdzona i Mątawa będzie raz wykoszona. Natomiast wracając do strugi Komorsk, to co roku jest ogłaszany przetarg przez PGW Wody Polskie w Tczewie. Odbywa się to, z tego co wiem w Gdańsku. Jest przetarg taki kompleksowy i wykonawstwo jest przewidziane na miesiąc sierpień. W zeszłym roku też było to w sierpniu zrobione. Co do jakości wykonawstwa, to my tutaj, że tak powiem, nie jesteśmy stroną. My tu możemy tylko być w roli takiego obserwatora i doradcy, który po prostu to oceni obiektywnie, mniej lub bardziej. Chyba też rolą mieszkańców byłaby dbałość o to. Tych, którzy mieszkają przy tej strudze, żeby takie drobne prace jak sprzątnięcie gałęzi, czy liści, to można to przecież wykonać samemu. Będzie to mile widziane i na pewno to poprawi jakość przepływu wody i wizerunkowo też będzie lepiej.

Radny Pan Tomasz Michalak – Pan Radek podał taką ciekawą inicjatywę, żeby pokazać ludziom, co wolno usunąć np. jakiś kamień, czy przykoszenie zielska. Może dobrze byłoby skonstruować taką informację, jeśli Pan Wójt nie miałby nic przeciwko temu, do mieszkańców w formie eKurendy, żeby po prostu pokazać, że takie prace są możliwe i że to poprawi nasz wizerunek.

Pan Radosław Liczkowski – byłoby to wskazane, bo Nadzór Wodny w Grudziądzu nie dysponuje odpowiednią ilością pracowników. Mieli dwóch pracowników fizycznych, którzy również pracowali na terenie Grudziądza i obecnie nie mają ludzi. Są tam pracownicy administracyjni, a wszelkie prace są zlecane.

Pan Wójt Gminy – 40 lat temu to samo słyszałem. Jedni mówili o odwadnianiu, drudzy mówili o nawadnianiu, o melioracji, a wiecie co się przez te 40 lat zmieniło? Poszatkowały cię nadzory. Tylko jak jest bolączka, to wtedy Wójt, czy ZUK. Tylko, że my często robimy nie na swoim. Natomiast oczywiście tam, gdzie jest to możliwe, będziemy interweniować. Tylko wiecie co, coraz częściej dochodzę do wniosku, że te nasze interwencje, to o kant stołu rozbić. Bo oni się tłumaczą brakiem ludzi, albo brakiem decyzyjności, czytaj dzikie wysypisko Kurzejewo-Wielki Komorsk. Przecież ile interwencji do KOWR, bo to nie nasz teren, lecz dzierżawiony przez dzierżawcę prywatnego i co się zmieniło? Nic. Teraz oczekują od Wójta, że zainstaluje tam monitoring, czyli z naszych znowu środków własnych mamy to zrobić, a instytucja państwowa jaką jest KOWR na dzisiaj jest bezradna. Mało tego, kopciuchy. Wczoraj miałem ostre spięcie, bo przyjechali na tzw. interwencję z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, ale Wójt nie ma żadnych instrumentów i narzędzi żeby np. pogonić kopciuchy, chyba że ma straż gminną, czy miejską, która jest wyposażona w mandaty. Urzędnik gminny nie ma żadnej możliwości pogonić kopciuchy, czy pogonić tych, którzy śmiecą wokół własnej posesji. Nie ma takich na „dzień dobry” instrumentów. Wiecie co, ile ja już takich rozmów z niektórymi kopciuchami, bardzo nerwowych często rozmów, przeprowadziłem w tym zakresie? Też w paru sytuacjach, kiedy chodziło o słynny piasek przy naszych drogach wojewódzkich, czy powiatowych, o czym już mówiłem, to mi ktoś powiedział, nie jeden: „Panie Wójcie, ja płacę podatki i nie będę tego robił. To jest Pańska robota”. Dostał ode mnie odpowiednią odpowiedź. Ludzie do tego stopnia są już odzwyczajeni od tych sobót. Na wsiach, nawet za tego PRL-u, który się komuś podoba, czy nie. Przychodziła sobota, to wszyscy wokół własnej posesji chodnik też sprząkali, a dzisiaj płacę podatki, niech to Wójt robi albo niech to ZUK robi. Swoją drogą, mówimy o tych naszych ciekach wodnych tutaj. Przykład z Wielkiego Komorska. Paru delikwentów wali wprost ścieki do tej strugi, bo to wyszło przy projekcie kanalizacyjnym. Mało tego, już nie patrzmy, czy to jest droga powiatowa, gminna, czy wojewódzka. Zobaczcie, jak wyglądają te rowy. To nie natura zrobiła plastiki, papiery, śmieci i butelki, a wtedy interwencja do nas. Ja to rozumiem, ja gonię Kierownika ZUK, idziemy. Nieraz on próbuje gonić Zarządcę drogi, ale Zarządca nie zawsze przyjdzie. Chociażby przykład przy Biedronce i tak musiał sam sprzątać przy Biedronce, od Kościoła do Biedronki, a teraz znowu trzeba sprzątać. Tak samo jest w strudze. Ja wiem, że to jest trudne, bo sam się z tym spotykam. Jest wiele osób porządnych, które też jak zobaczą gdzieś papier leżący, czy butelkę, to

podniosą, wrzucą do kosza. Słuchajcie, wczoraj się dowiedziałem, znowu mamy skrzynkę elektryczną rozwaloną za skwerem, tam z tyłu. Naprawdę, powiem szczerze, nieraz ręce opadają. Ręce opadają, co się z nami jako społeczeństwem po prostu stało i co się dzieje?

Radna Pani Wanda Wolan – Zarządca drogi przycinał drzewa, wysokie drzewa i to dość mocno na swoich drogach wojewódzkich i fajnie, bo rzeczywiście się zrobiło jaśniej i bezpieczniej, ale oczywiście nie zauważyli, bo nie było burzy, więc to jest niemożliwe, że jedno drzewo jest rozszczerpione przy szosie w stronę przejazdu kolejowego na Kościerzynę. W każdej chwili ono może przy większej wichurze, czy przy burzy bardziej się rozszczerpić i kierowcy na samochód to drzewo może spaść. Ja wiem my tego nie zrobimy, ale wydaje mi się, że warto im zwrócić uwagę, że w razie czego Panie Radku, jeżeli się coś stanie, to my żeśmy ich powiadomili.

Pan Radosław Liczkowski – mogę od razu odpowiedzieć. Zgłosiłem ten temat już do Zarządu Dróg Wojewódzkich i po weekendzie majowym będzie robiony przegląd przy drogach wojewódzkich do wycinki. Ten temat jest zgłoszony. Już mi wcześniej to zgłaszała jedna mieszkanka.

Pan Wójt Gminy – jak mówimy o tych melioracjach, to Pan Radny Chodkowski był na spotkaniu takim inauguracyjnym, gdzie ma być tworzona kolejna lokalna spółka wodna. Powiem tak. To jest inicjatywa lokalna, czyli wojewódzka. Ja obawiam się, że być może znowu chcemy stworzyć kolejny twór. Z czego nic nie wyjdzie, bo jeśli to nie będzie inicjatywa ogólnopolska pod patronatem Ministra Środowiska, to czuję, że z tego nic nie wyjdzie, ale może Pan Radny Dariusz chciałby coś na ten temat jeszcze powiedzieć, bo był na tym spotkaniu.

Radny Pan Dariusz Chodkowski – ja byłem na tym spotkaniu jako przedstawiciel Izby Rolnej w zastępstwie za jej Przewodniczącego. Bardzo dużo różnych kwestii na tym spotkaniu było poruszonych. Byli przedstawiciele z gminnych spółek wodnych. Byli przedstawiciele właśnie tutaj z Lasów Państwowych. Była Pani Radna Asia z Nadleśnictwa Osie, był Pan z Nadleśnictwa Dąbrowa. Mieliśmy przedstawioną prezentację przez Zastępcę Kierownika z Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Tak naprawdę jest to inicjatywa Dyrektora Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Jest to jego pomysł, tak jakby stworzenia tego lokalnego partnerstwa wodnego. Był też Dyrektor RZGW w Gdańsku. Był też właśnie Kierownik Nadzoru Wodnego z Grudziądza, był Kierownik Nadzoru z Chełmna. Myślę, że to będzie w formie jakiegoś stowarzyszenia. Jego głównym celem jest poprawa właśnie jakości odprowadzania wód, doprowadzania wód, czyli wszystkiego, co jest związane z melioracją. Teraz 3 czerwca będziemy mieli następne spotkanie. Na pewno będą przedstawiciele też samorządów. Może Pan Wójt będzie. Założenie jest takie, żeby do jesieni tego roku wybrać Przewodniczącego tego stowarzyszenia, żeby sformalizowała się strona zarządzająca tym wszystkim. No zobaczymy jak to będzie wyglądało. Generalnie rzecz biorąc, tak jak to już Pan Wójt powiedział, sama inicjatywa może jest dobra, jest szczytna, cel jest szczytny, ale tak naprawdę będzie to wymagało dużego zaangażowania społecznego, bo nikt z nas tam obecnych, tak jak żeśmy rozmawiali wszyscy, no nikt nie widzi formy tak, jakby finansowania tego wszystkiego. Będzie Przewodniczący, będzie chciał na pewno organizować gdzieś

jakieś spotkania. Spotkania muszą się gdzieś tam odbywać i tak naprawdę jest to początek, a na samym początku zaczęliśmy się zastanawiać, jak to będzie technicznie możliwe do rozwiązania. No zobaczymy, jak to będzie wyglądało. Na razie jest to pod patronatem ODR, ale to będzie tylko do momentu, dopóki nie zostanie wybrany Przewodniczący i dopóki nie zostanie to formalnie zarejestrowane.

Radna Pani Joanna Bock – Przewodniczącym chce być ktoś z Wdeckiego Parku Krajobrazowego. Był przedstawiciel z Wdeckiego Parku z racji tego, że Park, tak jak Pan Wójt tutaj na początku mówił, ma teraz swoje Centrum Ochrony Czynnej i jakoby też ochrona i już przede wszystkim właśnie retencjonowanie wody, jak najbardziej wpasowuje się w profil działania Parku. Dlatego Park chce to wziąć na siebie i robić spotkania tejże Rady u siebie. Do 20 maja teraz wszystkie podmioty biorące udział w spotkaniach mają przygotować projekty przedsięwzięć działań, czy retencjonowania wody, czy naprawy jakichś urządzeń melioracyjnych, czy właśnie czyszczenia rowów. Z tego wszystkiego właśnie na następnym spotkaniu 3 czerwca zostanie utworzona, jakby taka lista rekomendowanych przedsięwzięć na czas działania tej ewentualnie stworzonej Rady.

Pan Wójt Gminy – a źródła finansowania?

Radna Pani Joanna Bock – Rada ma tylko jakoby służyć doradczo, ponieważ jest taka propozycja, żeby to jednak nie był sformalizowany twór, taki jak stowarzyszenie, tylko będzie coś pomiędzy. Czyli będzie regulamin, będzie jakoby taka wewnętrzna Rada, ale nie będzie to organ, który będzie służył do tego, żeby występować o formalne środki. Tylko jakoby nam doradzać, gdzie te środki możemy zdobyć. Na takiej zasadzie i rekomendować to dalej, czyli jakby nawiązywać te partnerstwa, które później we wszelkiego rodzaju projektach, szczególnie tych przyrodniczych, są dosyć mocno punktowane.

Radny Pan Dariusz Chodkowski – jednak żeby wskazywać, to będzie musiało te informacje też pozyskiwać, głównie od członków tej organizacji, czyli głównie od gminnych spółek wodnych, od samorządów i wszystkich osób, które będą tam zrzeszone, które są z tym związane, którym będzie po prostu zależało na tym, żeby cieki wodne były utrzymywane w należyłym stanie.

Pani Przewodnicząca Rady – Proszę Państwa, otóż na pewno jest to bardzo ważny temat, który no właściwie nurtuje nas od wielu, wielu lat. Tak jak Pan Wójt powiedział. Po drugie nie ma cały czas rozwiązania tego problemu i to nas cały czas niepokoi. No taki przykład podał Pan Radek odnośnie tej strugi komorskiej, która też przepływa przez Warlubie. Oczywiście nie jesteśmy właścicielami, nie mamy nadzoru, jakby wodnego. Grudziądz wykonuje prace, ale my mieszkańcy wiemy jak te prace, jak ta konserwacja przebiega. Oczywiście firma dowolna, która czyści tą strugę, to te wszystkie nieczystości ułoży na skarpie i na tym sprawa się Proszę Państwa kończy. Oni tego nie wywożą. Przy najbliższej ulewie znowu jest ta sama sytuacja. A więc taka moja propozycja, a nawet wniosek. Jeżeli Pan Radosław twierdzi, że w sierpniu tak, ma być taka konserwacja, to po jej przeprowadzeniu, niestety powinna nastąpić kontrola pracowników Urzędu, którzy sprawdzą faktycznie wykonaną pracę i wtedy będą jakieś efekty.

Ocena stanu technicznego i organizacja działań na urządzeniach melioracyjnych stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Ad.9

Nie było.

Ad.10

Radny Pan Witold Żuchowski – cieszę się niezmiernie, że zaczyna się budowa parkingu. Już niebawem zaczną się rozładowywać parkingi przy ul. Dworcowej w Warlubiu, ale chciałbym zapytać, żeby później nie pytać za późno. Czy w projekcie urządzenia z tego parkingu, który aktualnie się realizuje, przewidziano jakąś przestrzeń dla przyszłych mieszkańców budynku, który zamierzamy wyremontować i tam będą później mieszkać, żeby z dzieckiem wyjść nie tylko na plac zabaw, ale koło domu? Oczywiście może to jeszcze za wcześnie, ale jakiś tam system ogrzewania będzie, na opał jakieś takie zagospodarowanie tego podwórka, jakieś pomieszczenia gospodarcze.

Wiceprzewodnicząca Rady Pani Ewa Staniak – jedna sprawa to dotyczy Wielkiego Komorska. Nie wiem, czy dobrze pamiętam, to jest chyba ul. Nadrzeczna za przystankiem szkolnym, ta droga, co jest jak się jedzie do Komorska, to żeby tam postawić lustro, bo jak się wyjeżdża z tej drogi po tej stronie co jest przystanek, to nic niw widać. Dobrze, a druga to jest asfalt. Nas niepokoi z Wielkiego Komorska do Osieka, jak się jedzie i w Osieku są bardzo, bardzo duże dziury na poboczach, że tam naprawdę jak się wymijają samochody, to jest ciężka sprawa. Żeby tam trochę pogonić Świecie.

Pan Wójt Gminy – lustro, jak się okazuje już stoi.

Jeżeli chodzi pytanie Radnego Pana Żuchowskiego, to oczywiście w tym projekcie budowy tego parkingu przewidzieliśmy podwórko, żeby zostawić trochę miejsca. Nawet jeszcze wczoraj podjąłem decyzję o zmianie tego projektu, żeby powiększyć jeszcze to podwórko, bo początkowo miało być do początku tych budynków, które są przeznaczone do rozbiórki, czyli to jakby do pierwszej ściany, ale teraz podjąłem decyzję, że jeszcze 3 m dodatkowo. Bo te budynki gospodarcze są bardzo mocno zniszczone, zdewastowane i będą rozebrane całkowicie. Właśnie po to jeszcze przedłużamy to podwórko, te dodatkowe 3 m, bo rzeczywiście jak będziemy kiedyś, na pewno nie w tym roku, ale być może w przyszłym roku, przymierzali się do remontu całego tego obiektu, to musi być jakiś też budynek gospodarczy, także to na pewno jest uwzględnione. Tak jak już też powiedziałem, będą tam 44 miejsca parkingowe. Będzie to zrobione w ten sposób, od tego płotu. Ten płot właściciel mógłby go trochę naprawić, tak swoją drogą. Natomiast od tego płotu będzie kilkumetrowy pas zieleni, oddzielający od parkingu. Tam będzie trawa, krzewy, być może kwiaty, zobaczymy. Od tego przejścia do hali będą 3 wejścia na parking. Nie będzie płotu, nie chcemy robić płotu. Czyli będzie też tak, jak jest, będzie pas zieleni. Być może zrobimy takie słupki i łańcuszek, tak tylko troszeczkę, żeby tą zielenią oddzielić, żeby młodzież i dzieciaki, no nie biegały powiedzmy po tej zieleni. Będą 3

wejścia na początku, na środku i na końcu parkingu. No mam nadzieję, że te parę metrów w lewo, czy w prawo każdy z kierowców, czy z osób podróżujących, przejdzie, bo żeby nie iść wprost przez teren zielony, chociaż różnie to bywa. Jeszcze kilka spraw, które wynikały właśnie z Zebrań Wiejskich, między innymi właśnie to słynne lustro. Tu z Panią Sołtys, ja to lubię sobie zobaczyć i na przykład uznałem, że absolutnie to lustro jest potrzebne, tak jak nie uznałem, że lustro jest niepotrzebne przy wyjeździe z jednej drogi gruntowej w Lipinkach. Absolutnie nie, bo też był taki postulat. Uznałem, że tam jest niepotrzebne. Widać wyraźnie wszystko dokładnie, całą tą drogę. Czyli to i zresztą ja kilka postulatów już na piśmie przekazałem do Powiatowego Zarządu Dróg i widać, że szybko Pan Dyrektor zareagował. Przynajmniej na to lustro.

Mam jeszcze kilka spraw. Na razie dzwonię i proszę, ale pewnie będę musiał jednak wszystko przelewać na papier. Przepraszam, daleki jestem od tego, żeby chronić się, siebie od działań, czy robię coś, czy nie robię, ale już nieraz mam po prostu dosyć rozmów, obietnic od różnych instytucji szczebla wojewódzkiego, ale teraz konkretnie chodzi o Zarząd Dróg Wojewódzkich. Już teraz będę po prostu służbiwą. To jest sprawa tego chodnika tu do Biedronki i tej drugiej strony tego miejsca postojowego, bo jakaś cisza zaległa. Sprawa przepustu w Płochocinku. Prawdą jest to, co jeden z mieszkańców Lipinek zgłosił. Rzeczywiście w Blizawach rolnikowi przez to, że ustawili barierki ochronne przy ciekach wodnych w trzech miejscach, uniemożliwi wyjazd na łąkę. Jest to prawda, mimo że są wyasfaltowane zjazdy. No to postawili barierki w okresie jesienno-zimowym. To są tematy, które już teraz na ostro będą załatwiane. Dosyć mam takich próśb, rozmów, bo wszyscy mówią, najlepiej spokojnie. Trzeba nieraz iść po prostu na ostro. To jest tak samo, jak np. do tej pory Zarząd Województwa nie podjął uchwały o przekazaniu środków Zarządowi Dróg Wojewódzkich na ten pas postojowy przy cmentarzu po drugiej stronie, bo to jest trójporozumienie. Przypomnę, od Kościoła do Biedronki buduje chodnik Gzella Investments. Jak zobaczę, że ruszyli, my robimy chodnik od Biedronki wzdłuż boiska do ul. Szkolnej. Po drugiej stronie pas postojowy, ma wykonać Zarząd Dróg Wojewódzkich z pieniędzy wojewódzkich. Na dzisiaj tych pieniędzy nie ma i tam jest porozumienie. Ja będę się twardo tego dokumentu trzymał, ale mówię, no z każdym nie pójdę na wojnę, bo w końcu sam przegram, albo padnę. To tyle.

Natomiast ta droga powiatowa z Krusz do Komorska jest jedną z pierwszych przewidzianych do przebudowy z nowego programu przebudów dróg powiatowych 2023-2029. O dziurach będziemy rozmawiać, to ja przekażę.

Jeszcze jedna rzecz, to tak przy okazji, bardzo serdecznie chcę tu w imieniu wszystkich nas podziękować Pani Radnej i Pani Sołtys Beacie Krauze, że zmobilizowała swoich mieszkańców. Pewnie przy pomocy też może i Pani Haliny, bo tam widzę, jest więcej podpisów pod petycją do Zarządu Dróg Powiatowych, by pomimo braku pełnej puli środków na dokończenie drogi powiatowej z Osia do Warlubia do drogi wojewódzkiej, żeby z tych pieniędzy, które mają, to jest 9 000 000,00 zł, zrobili chociaż odcinek do Płochocina. Chociaż ten odcinek, bo ten odcinek od Borowego Młyna do Płochocina to jest odcinek śmierci. Tam jak jedzie TIR to nie, że masz zjechać na bok, lepiej się zatrzymać, bo za chwilę wpadniesz

w dziurę. Rozmawiałem z Panią Starostą. Ona jest absolutnie za tym, żeby jednak kontynuować. Tyle tylko, ponieważ to są środki z rządowego programu, którymi dysponuje Wojewoda i teraz jest tylko pytanie, czy Wojewoda zgodzi się na przedłużenie terminu i na podział na 2 lata. To nawet w tym roku będzie za te 9 000 000,00 zł, a w przyszłym roku dokończenie do drogi nr 214. Pan Dyrektor Borkowski, Dyrektor Wydziału w Urzędzie Wojewódzkim, jest jak najbardziej przychylny naszym postulatam. Zobaczmy. Myślę, że Wojewoda też się zgodzi. Tak to wygląda. Dziękuję za tę inicjatywę i to się przyda. Nie rozumiem, albo inaczej powiem, jak poszła petycja po Sołectwach? Nagle wczoraj otrzymuję petycję od mieszkańców Przewodnika. 30 podpisów, tam nie ma tylu mieszkańców, ale pewnie Lipinki pomogły, żeby dokończyć tą drogę powiatową, która idzie przez Jeżewo do Lipinek po Przewodnik. No, ale poszła, poszła druga petycja do Pani Starosty. Dobrze, że ludzie są aktywni, ja się z tego bardzo cieszę. Dziękuję bardzo.

Sołtys Pani Halina Dittmann – ja może coś powiem na temat tych zalanych naszych bagien. Ta woda, to ona nigdy nie zejdzie. Prawdopodobne będzie to, jak będzie upał i wyparuje ta woda. To będę wierzyła, ale jak stała ta woda, tak stoi. Te drzewa są zalane. Szkoda tego, bo to będziegniło, to będzie się psuło.

Pan Wójt Gminy – a gdzie ta woda miałaby być odprowadzana?

Sołtys Pani Halina Dittmann – no do jeziora Zawada.

Radny Pan Dariusz Chodkowski – ta gospodarka wodna już nigdy nie powróci do stanu sprzed budowy autostrady. To trzeba powiedzieć sobie otwarcie, że autostrada zaburzyła bardzo mocno gospodarkę wodną w Płochocinku. Ten przepust pod autostradą jest wyżej, aniżeli poziom naszych wód, ale utrzymanie rowów odprowadzających tą wodę w należytej kondycji do jeziora, pomimo tego źle wykonanego przepustu i tak odprowadzi na tyle wody, żeby chociaż można było po łąkach jeździć, żeby rolnicy mogli trawę kosić.

Sołtys Pani Halina Dittmann – ale woda stoi.

Radny Pan Dariusz Chodkowski – będzie stała. To jest nieuniknione, ale fakt jest taki, że przed budową autostrady tego nie było. Woda pojawiała się w okresie zimowym, a później schodziła.

Pani Przewodnicząca Rady – ponieważ zbliżają się piękne dni majowe, a mamy precudne atrakcje przygotowane. W związku z tym poproszę Panią Kierownik GOKSiT, Panią Annę Kubczak-Kosicką o przedstawienie nam programu.

Dyrektor GOKSiT Pani Anna Kubczak-Kosicka – tradycyjnie dnia 1 maja włączyliśmy się we współorganizację półmaratonu z Grudziądza. No nie to jest chluba. Trochę szkoda, bo słuchajcie Państwo, na liście uczestników jest tylko troje biegaczy z Warlubia, ale obiecałam sobie, że za rok i ja dołączę, chociaż nie jestem mieszkanką, ale jestem jedną nogą tutaj z Wami, więc obiecałam sobie, że absolutnie musimy, bo nie ma żadnej kobiety w tym biegu, żadna kobieta nie uczestniczy i trochę wstyd. Na szczęście jest więcej dzieci. I właśnie chciałam bardzo Państwa zachęcić do przyjazdu do Rulewa. Miejmy nadzieję, że pogoda dopisze. Choć prognozy nie są zbyt optymistyczne, ale biegi dla dzieci zaczynają się o godzinie 10⁰⁰. My będziemy ze swoim stoiskiem. Mamy przewidziany słodki poczęstunek dla każdego, nie tylko dla dzieci, bo my będziemy najbardziej

zaangażowani w biegi dla dzieci, ale zachęcam do przyjazdu właśnie z Waszymi dziećmi, wnukami, żeby jednak zachęcić i podtrzymać, bo na pewno warto. Przewidziany jest również pokaz iluzjonisty. Mamy fajnego Pana sprawdzonego z Grudziądza i ten pokaz iluzjonisty będzie oczywiście po biegach dla dzieci, czyli około godziny 11⁰⁰, żeby umilić ten czas oczekiwania na biegaczy z Grudziądza. Myślę, że warto do nas zajrzeć i trochę pokibicować wszystkim. Natomiast 28 maja szykujemy już piknik taki pełną parą z okazji Dnia Mamy i Dnia Dziecka. Połączyliśmy te dwie uroczystości razem i robimy to nad jeziorem Rybno. Zapraszamy Was wszystkich serdecznie. Przewidywana godz. startu, to godz. 16⁰⁰, bo wcześniej oczywiście odbywają się ważne uroczystości z okazji Dnia Strażaka, więc jakoś to nam się udało fajnie pogodzić. O godz. 16⁰⁰ startujemy. Uwaga, nie tylko dla dzieci, bo dla dzieci tradycyjnie to, co dzieciaki lubią najbardziej, czyli dmuchańce, wszystkie takie tego typu zabawy na pewno powtórzymy najlepszą konkurencją z Nocy z Harrym Potterem, czyli wyścigi na miotle. To było coś niesamowitego i zrobimy to w szerszym kręgu. Myślę, że dla dorosłych również, bo jest to frajda i zabawa. Będą manualne warsztaty dla dzieci, będą warsztaty również dla dorosłych. Przewidujemy robienie słowiańskich szeptuch. Są do fantastyczne słowiańskie lalki. Stara nasza historyczna sprawa, zachęcam Panie do wzięcia udziału. Nie tylko Panie, ale Panów również, także będzie sporo się działo. Oczywiście będzie poczęstunek w stylu kociewskim. Będą występy, słuchajcie, po raz pierwszy wystąpi już tak oficjalnie w pełnej gali nasz świeżo utworzony Zespół Dziecięcy, Zespół Słowiki Kociewskie, który powstał tak naprawdę przy szkole w Wielkim Komorsku i też podziękuję Pani Mirce przy okazji, bo naprawdę się bardzo mocno w to zaangażowała. Zespół prowadzi oczywiście nasz Pan Michał Rajewski i dzieci wystąpią na pewno w bardzo wesołym, fajnym repertuarze. Właśnie szykujemy stroje, żeby mogły występować, bo już są na to gotowe na różnych galach, występach i konkursach, bo od listopada już ćwiczą, więc już mają się czym pochwalić. Wystąpi również nasz Chór Warlubski ze swoim występem z okazji Dnia Mamy i Dziecka. Na koniec będzie piosenkarka Pani Sara Pach, która ma fantastyczny recital z okazji Dnia Dziecka. Wystąpi ze swoimi młodymi adeptami, bo też prowadzi szkołę wokalną dla dzieci i będą śpiewały piosenki z repertuaru bajek Disneya. Sara Pach ma bardzo piękny głos i styl śpiewania podobny do Violetty Villas, Celin Dion. Też poprosiłam oczywiście o kilka solówek dla mam, czyli na pewno nie zabraknie najpiękniejszych przebojów Violetty Villas, także zachęcam. Na pewno od godz. 16⁰⁰ zaczniemy. Myślę, że przewidywany koniec, no gdzieś 21-22, także zachęcamy do liczego przybywania.

Jak mam jeszcze głos, to pragnę dodać, że Hala żyje pełnym życiem, tętni życiem. Bardzo się cieszę, bo dzieje się wiele. Zaczynamy kolejne różne atrakcje dla osób dorosłych, bo bardzo się cieszę właśnie, że seniorzy się bardzo mocno uaktywnili i przede wszystkim są zadowoleni z pracy Pana Marka Nowaka, który prowadzi te zajęcia dla seniorów. Natomiast od maja ruszamy z zajęciami, no może nie tylko dla Pań, ale spalanie tłuszczu, ostro, „Spalanie tłuszczu na wiosnę” to nazywa się z angielskiego fat burning. Bardzo wymagające ćwiczenia, które na pewno pomogą w zrzuconiu kilku kilogramów. Będzie również w soboty pilates. Są to zajęcia

podobne do jogi, ale bardziej rozciągające i tak naprawdę są dla każdego. Jeżeli ktoś nie lubi dużej aktywności, to zachęcam, bo są to spokojne ćwiczenia. One dają bardzo dużo dobrego dla ciała i bardzo się cieszę, mam nadzieję, że wszystko uda się i wypali. W soboty będą zajęcia dla dzieci. Ruszamy z zespołem taneczno-sportowym. Akrobatyka to może za dużo powiedziane, ale zobaczymy, w którą stronę to pójdzie, bo również będzie to prowadziła Pani Weronika z Wielkiego Komorska, która ma odpowiednie kwalifikacje i certyfikaty. Jest to młoda osoba z entuzjazmem, więc myślę, że wypali nam ten pomysł w 100%. Zajęcia odbywają się w soboty no, bo jednak każdy z nas ma wtedy najwięcej czasu. No i siłownia jest otwarta cały tydzień, oprócz niedziel oczywiście tak, jak Pan Wójt wspomniał. Cieszy się dosyć dobrym powodzeniem, bo już 100 osób ją odwiedziło. Mamy też sprzedanych kilkanaście karnetów, także no dzieje się. Hala żyje i to mnie bardzo cieszy, bo też nawet troszeczkę zarabiamy na te nasze rachunki, które są oczywiście duże, jak na taki duży obiekt przystało. Jeżeli ktoś z Państwa nie widział, przywożłam tak na świeżo jeszcze ciepłe można powiedzieć, portrety naszej Galerii Mistrzów. Wykonane w bardzo nowoczesnej technologii, która mnie bardzo mile zaskoczyła. Na razie są świętej pamięci mistrzowie Antoni Czortek i Bronisław Malinowski. W trakcie produkcji są zdjęcia naszych żyjących trzech Pań i na pewno wkrótce otworzymy Galerię Mistrzów. Także zapraszam serdecznie i zachęcam do śledzenia strony, bo dzieje się u nas dużo i naprawdę jest dużo ciekawych rzeczy i w 99% są to darmowe, wszystkie imprezy i aktywności, także zachęcam do udziału. Dziękuję.

Wiceprzewodnicząca Rady Pani Ewa Staniak – bardzo serdecznie chciałabym zaprosić na turniej piłki nożnej w Kruszach w dniu 1 maja. Będzie bardzo dużo atrakcji dla dzieci. Będzie zjeżdżalnia, będą piłeczki. Będą frytki, będzie Pani animatorka, która się zajmie dziećmi i będzie bardzo dużo atrakcji, także bardzo wszystkich zapraszam.

Pani Przewodnicząca Rady – także dla takiego uczczenia bardzo prosimy, no oczywiście Sołtysi są zawsze przykładem, Radni też, także wywieszajmy te narodowe flagi. Na pewno wzorem poprzedniego roku, chyba w listopadzie 11-go, była ul. Dworcowa przepięknie oflagowana. Było ogromne zaskoczenie społeczeństwa, no i odbiór pozytywny.

Pan Wójt Gminy – a teraz jeszcze ul. Szkolna i Bąkowska. Także będzie pięknie

Pani Przewodnicząca Rady – kolejny dzień, 3 maja, Dzień Konstytucji. Proszę Państwa, tak jak co roku tradycyjnie Msza Święta w Kościele Niepokalanego Serca Maryi w Warlubiu, godz. 11⁰⁰. Po Mszy Świętej złożenie wiązanek kwiatów, zniczy przy grobie, mogile poległych. Także również bardzo proszę. Zapraszam Radnych, zapraszam Sołtysów. Weźmy udział w tym.

Radna Pani Maria Mazur – chciałabym poinformować mieszkańców Gminy Warlubie, że Gminna Przychodnia w Warlubiu od 4 maja zatrudni lekarza stomatologa. Dzięki temu będziemy mieli większą dostępność do usług medycznych. Doktor będzie przyjmował w szkole 2 dni i 3 dni w Przychodni w Warlubiu. Pochodzi z Gruzji. W stopniu dobrym operuje językiem polskim, także zapraszam wszystkich do

rejestracji telefonicznej, do rejestracji w przychodni w Warlubiu oraz do osobistej w gabinecie stomatologicznym. Dziękuję.

Radny Pan Witold Żuchowski – ja chciałbym, że tak powiem, dopowiedzieć, bo półmaratonu nie było 2 lata temu na naszym terenie. Jak było to wcześniej organizowanie, to była duża ilość samochodów. Samochody stały od wyjazdu z autostrady z lewej i prawej strony. Pomimo, że było również miejsce postojowe wyznaczone, przygotowane po starej hydroforni. Chciałbym zwrócić uwagę, jeżeli byłaby taka możliwość, aby siłami ZUK wykosić ten teren, żeby było, powiedzmy, więcej miejsca dla postoju, dla samochodów. No tak tylko podpowiadam, żeby powiedzmy tam to miejsce wykorzystać dla tych samochodów. Pan Wójt wie, po lewej stronie.

Pan Wójt Gminy – to znaczy odpowiem tak, tutaj już mamy uzgodnione z Panem Kierownikiem ZUK, że właśnie to miejsce będzie głównym takim parkingiem, tam gdzie była ta hydrofornia. No i w piątek będzie to wszystko gotowe.

Serdecznie zapraszam Radnych, Sołtysów, przedstawicieli instytucji pozarządowych, czy organizacji pozarządowych. Do naszej Gminy dnia 20 maja o godzinie 9⁰⁰ przyjeżdżają przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, Lokalnej Grupy Działania Gmin Powiatu Świeckiego, łącznie ze Starostą, bądź Wicestarostą, by rozmawiać o Lokalnej Strategii Rozwoju Powiatu Świeckiego. Czytaj, w tym gmin i również powiatu. Bo coraz częściej wygląda na to, że w nowej perspektywie finansowej, mówię o środkach unijnych, właśnie w tego typu przedsięwzięciach, jak strategię itd., dalej będą miały priorytety. O tym słyszymy również w Urzędzie Marszałkowskim, a więc liczą na to, żeby było tych kilkadziesiąt osób, żebyśmy mogli po pierwsze wysłuchać, o co tu chodzi. Po drugie, żebyśmy też mogli zaproponować pewne nasze postulaty w tym zakresie. Gdzie? W Domu Strażaka tutaj w Warlubiu, 20 maja o godzinie 9⁰⁰.

No i oczywiście o tym już była mowa. Dnia 28 maja zanim pojedziemy do Rybna to najpierw zapraszamy na godzinę 13⁰⁰ do Kościoła w Warlubiu na Mszę Świętą z okazji Dnia Strażaka. Później przemarsz do Domu Strażaka, i być może już tam będzie ten nowy samochód prezentowany dla OSP Lipinki, co daj Boże, a później przenosimy się do Rybna. Dziękuję serdecznie.

Pani Lidia Dobrowolska – Towarzystwa Ochrony Krajobrazu Kulturowego Sukcesja, ukłony dla Pana Wójta, bardzo nisko się kłaniamy, Panie Wójcie. Pan podjął temat sprzed 5 lat, nasz projekt, w którym odbył się obóz wolontariuszy. W ramach tego uporządkowaliśmy cmentarz w Montasku i od tamtej pory nic się tam nie działo. Ponieważ Pan Wójt działa na zasadzie „mówisz i masz”, więc w trakcie wizyty, gdzie byliśmy na cmentarzu z Panią delegatury Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków załatwiono pielęgnację bieżącą cmentarza. Także, aby uszanować pracę tej młodzieży sprzed 5 lat i w związku z tym, będzie to wykaszanie i dbałość o starodrzew. To jest taka sprawa załatwiona rzeczywiście od ręki. Bardzo jeszcze raz dziękujemy za uszanowanie naszej pracy i chciałabym tylko zdać relację z jakby ubiegłorocznych naszych zobowiązań. W ramach Roku Bronisława Malinowskiego zadeklarowaliśmy 3 projekty. Z tego 2 zostały zrealizowane. W tym trasa treningowa Śladami Bronka Malinowskiego przy współpracy z Nadleśnictwem Dąbrowa. Została

mianowicie częściowo odtworzona trasa, którą Broniek biegał i uczestnicząca w tej uroczystości otwarcia Pani Izabela Piwowarska, która jest organizatorką półmaratonu, bardzo była zainteresowana włączeniem tej trasy właśnie jako zakończenie maratonu w Rulewie. Jest tam tablica informacyjna, jest kod QR, gdzie można pobrać aplikację, z aplikacji ściągnąć informację na temat życiorysu i osiągnięć Bronka. Natomiast jeden z punktów nie został zrealizowany. To był niezłożony jeszcze wniosek o zapisanie jako pomnika przyrody dębu w Rulewie, który miałby dostać imię Bronka. Z przyczyn własnościowych będzie złożony w tym roku i wtedy polecam go bardzo Państwu, żeby ten projekt zatwierdzić, właśnie zapisania go jako pomnika przyrody. Natomiast w trakcie roku jeszcze pod koniec wyniknął taki pomysł, żeby utworzyć folder pod tytułem "Legenda Bronka Malinowskiego". Ja może pokażę, on miałby być w takim formacie. To jest dokument 8-stronicowy i on zawiera w zasadzie głównie zdjęcia i trochę informacji tak, żeby był ciekawy i dla młodzieży i dla starszych. To jest taka forma i w tej chwili otrzymaliśmy ze Starostwa 2 000,00 zł dotacji na wyprodukowanie tego folderu. Także będzie wydrukowanych 1 000 szt. tego folderu. Z tego otrzyma część 16 szkół Polsce, które są imienia Bronisława Malinowskiego, więc w ramach tej dotacji też będzie koszt przesłania tych folderów do tych szkół. Przewidujemy przekazanie gminie ok. 300 szt. tego folderu. Oczywiście on będzie potem możliwy do dodruku, gdyby Gmina wyczerpała te 300 szt., to potem może zawsze wydrukować. Umieścimy tam naturalnie też logo gminy, więc to prześlemy. Myślę, że na Hali, w szkole i w różnych miejscach w Gminie Będzie możliwe, żeby to rozdawać, bo to oczywiście będzie nieodpłatna broszura. Chcę powiedzieć, że jeszcze właśnie przekazaliśmy do Muzeum w Grudziądzu jeden z numerów Bronka Malinowskiego z Montrealu. Posiadamy więcej niż jeden. Przewidujemy go też tu do przekazania właśnie na halę oraz kilkadziesiąt dokumentów, które znajdują się w tym archiwum, którym dysponujemy i one zostały w formie audiowizualnej włączone właśnie do zbiorów Muzeum w Grudziądzu. W związku z tym bardzo dużo ludzi będzie mogło się z nimi zapoznać. Tam została utworzona stała wystawa na 20 lat. Tam też mieliśmy okazję, jakby przedstawić Bronka jako mieszkańca Rulewa, bo zawsze jest podkreślane to, że on jest Grudziądzaninem, to oczywiście z Panią Sekretarz sprzeczność interesów. ale tak, rzeczywiście mogliśmy go przedstawić jako mieszkańca Rulewa. Chcę tylko powiedzieć jeszcze jedną rzecz, ponieważ zastanawialiśmy się bardzo dużo nad tą halą, ona jest na razie halą bez nazwy. Po prostu tak, nie wiem, czy jest przewidziane nadanie jej jakiegoś imienia, ale gdyby miała być to nazwa na przykład związana z olimpijczykami, to nasza propozycja rzucona już tak i do Pana Wójta i do Pani Sekretarz brzmiałaby "Hala Naszych Olimpijczyków". Mamy 5 olimpijczyków, co jest w ogóle ewenementem w skali kraju, żeby taka nieduża Gmina miała 5 olimpijczyków tak, czyli Broniek Malinowski, Antoni Czortek, obydwie Panie Wieliczko i Pani Arleta Meloch, para olimpijka, a więc mamy naprawdę 5 olimpijczyków. Ta nazwa mówiłaby, no o tej dumie, że to są nasi olimpijczycy, tu wychowani. Tak tylko rzucam po prostu jako propozycję, bo Pan Wójt właśnie wyraził się, że będzie to zależało oczywiście od Radnych Gminy, jaka nazwa będzie nadawana. Nasza

propozycja jest taka, właśnie żeby podkreślić tą dumę, jaką mamy właśnie z tego, że 5 olimpijczyków zostało tutaj wychowanych na tym terenie. Dziękuję.

Pan Wójt Gminy – chciałbym jeszcze w nawiązaniu do wypowiedzi Pani Dobrowolskiej zająć chwilę w dwóch kwestiach. Jeśli chodzi o Cmentarz Ewangelicki, ten w Małasku. Na dzisiaj, no będący w opłakanym stanie, na szczęście bardzo dobrze jest to udokumentowane i zinwentaryzowane przez Sukcesję. Mieszkaniec, który sąsiaduje z tym cmentarzem, teraz a maju, zobowiązał się za nieduże pieniądze, a to jest hektarowy obszar, to nie jest mało po prostu wyczyścić, uporządkować, wyciąć te wszystkie samosiejki i tak dalej, żeby też odsłonić te resztki tych grobowców, które pozostały. Chciałbym też i tak rozmawialiśmy na ten temat, aby przy wejściu na ten teren, dzisiaj okazuje się, że słupki od ogrodzenia są wszystkie, no nie ma łączności, ale to już zostawmy. Żeby tam przy tym wejściu głównym na ten cmentarz ustawić taką tablicę, jak zrobiliśmy tutaj przy przedszkolu. Nawet tego samego wykonawcę wezmę, z tym, że uzgodnimy treść, że jak tam ktoś obcy się pojawi, to przynajmniej przeczyta, co tutaj jest, co tutaj było na tym miejscu. Jest druga sprawa, Pani Lidia dysponuje kilkoma ważnymi rekwizytami, jakby z tego terenu. Powiem szczerze, aż się prosiłoby, aby obok tej tablicy zrobić gablotę. Tyle tylko czy to się ostatecznie, tu mam wątpliwości. Jest tam krzyż żeliwny, który jakby dokumentował nam wcześniejsze założenie tego cmentarza, bo w dokumentacji istniała data późniejsza, a on nam datuje pierwszy pochówek, czy jeden z pierwszych na 1843 r., więc udowadnia, że on istniał już 50 lat wcześniej. Jest dobrze udokumentowana historia tego cmentarza, jest inwentaryzacja zrobiona. Z tym, że trzeba uczciwie sobie powiedzieć, jak to doprowadzimy do takiego porządku, to przynajmniej dwa razy w roku musimy to ładnie posprzątać, zawsze. Nie ma o czym mówić, ale to już będziemy tutaj siłami naszego ZUK wykonywać. Natomiast jeśli chodzi o halę i nazwę tej hali. Mnie osobiście powiem zupełnie szczerze, taka nazwa by odpowiadała, bo po pierwsze olimpijczyków, naszych olimpijczyków. Mamy już piątkę, w tym trójka żyjących, ale też patrzymy w przyszłość, może pojawią się następni i wtedy ten poczet tak pięknie zrobiony, tak bardzo mi się to podoba, te portrety, poczet nam tam urosnie tych olimpijczyków, także wrócimy do tematu. Z tym, że najpierw rozliczmy tą inwestycję z Ministerstwem Sportu. Trzeba to najpierw rozliczyć, bo był tytuł, że przy szkole podstawowej i oczywiście nie obciążamy szkoły podstawowej jeszcze utrzymaniem hali sportowej, ale rozliczmy stary tytuł, a później dopiero zastanowimy się i zaproponujemy ewentualnie nawet tę nazwę. Mnie osobiście mówię, ta nazwa mi odpowiada, no ale i tak Państwo musicie ostatecznie zdecydować, czy tak, czy nie, czy inaczej, a może jakiś konkurs ogłosić? Dziękuję, z mojej strony tyle.

Radny Pan Tomasz Michalak – Pan Wójt raczył wspomnieć o strategii i tak się obudziła we mnie myśl dotycząca naszej strategii. Bo dawno żeśmy na ten temat rozmawiali, a jeśli strategię mają być spójne i mają się nawzajem no, że tak powiem przenikać i jedno z drugiego wypływać, to teraz jest pytanie. Budujemy strategię od góry do dołu, czy od dołu do góry? Bo jeśli powiat już ma, a my nie mamy to gdzieś, że tak powiem ta więź troszeczkę mi umyka. Teraz pytanie jest drugie, czy Zarząd Województwa już również swoją strategię ma? Czyli mamy się wpasować do ich

strategii i do ich założeń, czy powinniśmy budować naszą strategię? Wykorzystując elementy, które powinny się łączyć, bo chcąc pozyskiwać jakiegokolwiek środki, jak nie będziemy mieli swojej strategii i ona nie będzie połączona z interesem społecznym Powiatu i Województwa, to nasze projekty mogą tutaj natrafić na pewien opór, jeśli chodzi o pewną skuteczność. To pierwsza sprawa. Druga sprawa odnośnie tego, co mówiła Pani Lidia. Proszę Państwa, ja wiem, że Pani Lidia będzie tego pilnować. Natomiast jeśli byśmy chcieli temat wszystkich miejsc pochówku ewangelickiego zachować w naszej przestrzeni gminnej, to musielibyśmy odnaleźć wszystkie cmentarze tego typu pochówku, a przypominam, że są one rozsiane po całej Gminie: Buśnia, Krusze i Warlubie, w którym stoi tylko pomnik, ponieważ w latach 80-tych zostały wszystkie nagrobki ściągnięte, zniszczone. W związku z tym, gdybyśmy chcieli to tak pokazać dorobek historyczny, kulturowy i społeczny biorąc pod uwagę, że szanujemy tych ludzi, którzy tutaj tworzyli tę historię, to musielibyśmy się zastanowić nad zinwentaryzowaniem takich miejsc i jak gdyby pokazaniem w całości tych miejsc. Jest to jednak to nasza tożsamość, chociaż ludzie nam, że tak powiem religijnie troszeczkę dalsi, może nawet nie ta nacja społeczna, ponieważ to byli Niemcy. Przypominam, że my tu jesteśmy ludnością napływową, tu przede wszystkim mieszkali Niemcy i mieszkali Żydzi, a my byliśmy jako Polacy w zdecydowanej mniejszości. Dziękuję bardzo.

Pani Lidia Dobrowolska – można się odnieść tylko? Bo chcę powiedzieć, że jak robiliśmy ten projekt w Montasku, tak zupełnie bezgłośnie, że tak powiem, leśnicy się skrzyknęli, znaleźli i wiedzieli o cmentarzu w Przewodniku i posprzątało go, uporządkowali, nie robiąc z tego właściwie żadnego halo. Mamy kolejny cmentarz, dlatego, że ten przykład ma bardzo zachęcić, ponieważ to jest nasza domena. My możemy się zobowiązać, że spróbujemy odnaleźć właśnie te wszystkie cmentarze, które się da spróbować sprzątnąć przy pomocy młodzieży. Młodzież świetnie się w to wciąga, naprawdę. Ten cmentarz w Montasku robiliśmy przy pomocy właśnie młodzieży z Warlubia i młodzieży z Lipinek, ale to w każdej innej miejscowości znajdzie się młodzież, bo w tej chwili ci, którzy 5 lat temu z nami pracowali, oni dalej to kontynuują. Tylko trzeba ten ruch zorganizować po prostu, my to możemy zrobić. To jest nasza domena. Można by opracować dla całej Gminy takie małe opracowanie, które by mówiło o wszystkich miejscach. Nie wszystkie muszą być od razu zrobione dobrze i tak szeroko, ale my możemy się tego podjąć jako organizacja.

Pan Wójt Gminy – ja mam gorącą prośbę, nie wybiegajmy za daleko, bo po prostu nie damy rady. Ja mam dzisiaj problem bardzo prosty. Gdzie spoczywają zwłoki Mieczysława L.? Nikt nie potrafi mi powiedzieć. Był młynarzem. Dlaczego, co się dzieje? Otóż rodzina, bo pochodził on z Lipinek, nie bardzo Ci obecnie żyjący są zorientowani. Próbuje mi pomagać pani Danka, która była żoną jednego z członków rodziny. Ale co jest zaskakujące? W księgach parafialnych Wielkiego Komorska nie ma odnotowanego pochówku Mieczysława L.? Dlaczego mówię w księgach w Wielkim Komorsku? Bo na tablicy na cmentarzu jest Mieczysław L. Nawet data, kiedy zginął w 1944 roku, jest zapisana. I teraz pytanie, spoczywają tam jego szczątki, czy nie spoczywają? Bo zmierzam do tego, iż w Bąkowskim Młynie, obok tej

figury Matki Boskiej jest pomnik Mieczysława L. z zapisem, że w tych okolicach został on zamordowany i tak dalej, ale on tam podobno nie spoczywa w tym miejscu, to zostało zrobione później. I teraz słuchajcie, na dzisiaj ja wiem, że można mieć takie, bardzo proszę, można mieć takie plany, tylko nie przesadzajmy za mocno, bo i tak sobie nie poradzimy z tym wszystkim. Cmentarz ewangelicki w Mątaszku jest udokumentowany. Jest papier, dokument na wszystko i to robimy na dzisiaj. W Bąkowskim Młynie niedaleko tego tej figury też jest cmentarz ewangelicki. Jest parę miejsc, także na pewno są te miejsca, ale kto się tego podejmie, a kto potem to wszystko i za jakie pieniądze, będzie się starał to utrzymać? Nie wyobrażam sobie. W opisie możemy to zrobić, natomiast nie już żeby te miejsca próbować odrestaurowywać.

Radny Pan Tomasz Michalak – nie chodzi o odrestaurowanie. Ja myślałem w jakimś należyтым takim wizualnym porządku np. tablica informacyjna. Wpisanie tego do archiwum naszego dziedzictwa i jakiś szlak powiedzmy kulturowy, dzięki któremu będzie można się od miejscowości do miejscowości poruszać, nie wiem, pieszo, rowerem, i tak dalej, wykorzystując walory historyczne może z walorami turystycznymi i to byłby taki element spoiwa takiego łączącego.

Pan Wójt Gminy – co do strategii, Proszę Państwa, absolutnie Strategia Rozwoju naszej Gminy musi się mieścić w granicach Strategii Rozwoju Województwa póki co, a za chwilę być może również w Strategii Rozwoju Powiatu. Np. Województwo, jak przesłaliśmy pierwszą naszą propozycję, mnóstwo uwag nam zgłosiło, mnóstwo uwag i musimy to albo uwzględnić, albo poprawiać, bo kłócić się jedno z drugim nie może.

Pani Przewodnicząca Rady – chciałam tylko powiedzieć, że kiedy mieliśmy posiedzenia Komisji, podnosiłam o to, bo rozmawiałam z Zastępcą Wójta Panem Lemańczykiem i przedłożył mi projekt naszej strategii, ale jest to jeszcze w brudnopisie, tak. Jest dokument, z którym, no niestety nie możemy zapoznać, ponieważ jest jeszcze wg osoby opracowującej będą zmiany. Także na razie jest dokument, ale nie taki żeby go już móc analizować.

Radny Pan Tomasz Michalak – ale wizję jakąś trzeba mieć. Do czego zmierzamy i w jakim kierunku? Jaki potencjał mamy i jakich technik chcemy użyć? Bo świat pędzi do przodu i nie chcemy dostać tyle, prawda?

Pani Przewodnicząca Rady – chciałam się jeszcze odnieść do poprzedniego tematu. Więc u nas przy Urzędzie był taki komitet.

Pan Wójt Gminy – Komitet Obrony Pamięci Walki i Męczeństwa, którego byłem szefem na szczeblu wojewódzkim.

Pani Przewodnicząca Rady – uważam w tym momencie taki komitet, no też powinien się zająć takimi sprawami, jeżeli nie ma takiego komitetu, no to można go powołać. W tej sytuacji poszczególni mieszkańcy, delegaci, że tak powiem, będą uczestniczyli, czy Sołtysi również jako osoby, które mogą udzielić wielu informacji. Będzie nam łatwiej, tak, bo tak to temat jest rzucony i ważny, ale trzeba od czegoś zacząć.

Po wyczerpaniu porządku obrad *Pani Przewodnicząca Rady* zamknęła obrady XXXVIII sesji Rady Gminy Warlubie o godz. 13⁵⁸.

Protokołował
Inspektor ds. obsługi Rady Gminy
/-/ Sławomir Kania

Przewodniczyła
Przewodnicząca Rady Gminy
/-/ Maria Jankowska